

Unda Oppa Kahatta ka oppa upna kollatta' a kollatanpaya nyuuqqawwa

WAAKODAMAA 7–Kokonummita Shaaka'

WAAKODAMAA 7 – Damta

OCTOBER 2022

Mackenzie Matthews

saanta ishin kolluma aaninnan dahammo

Dehamapaaya, -Apitta piisa qara' akkinnaa' paha

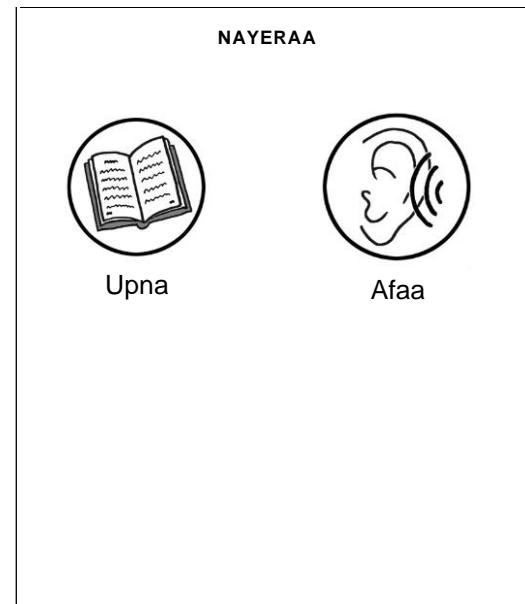
KatieMaeve Murphy

Dehamaptya pora kuttan saanta ishin kollumaa
aaninnaan dehaammo ,etaa innuma

Aharmishe, Apita piisa qara akkanaa paha

WAAKODAMAA Jaalatta ka Tiita

ETA KODA	Damta duloppa
WAA MALAA KODAMTEE	Jaalatta ka jaalatta diissata; olipahanatta ka pahanatta diissata
KISSETA	Taqeeqa 20
PALDUMTA PARKA	Haka hellaa 20ti
PORAA	Pora qorrimaa paldumtan hellaa qaa'a ka fuuladasene sessa karan desa anta kodo.
HARMISSATA	Hellaa qorrimaa palda karaa caaden.
MEHADDA	<p>Pahana miinta sessa xaashe – 1 xossale 1 pinke, 1 miroode</p> <p>Pahana a appleeta, sallata, ispinaceta, parpara ka anyanyaaa shashakkayteta xaashe</p>
AKKISHAA	N/A

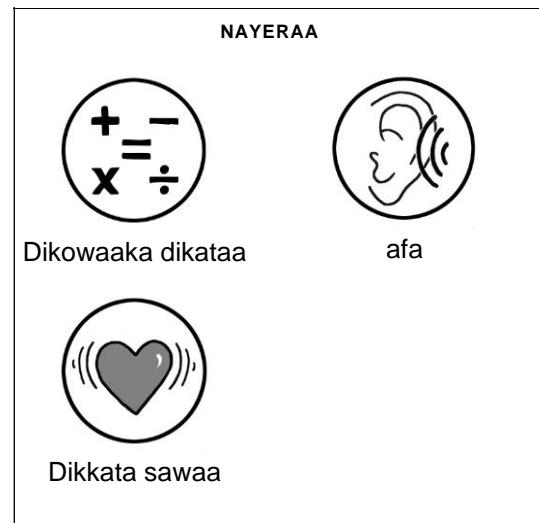
MATTE OORISHA	<ul style="list-style-type: none"> Akkima rexaa ka dikatta hellaa piisa' parpacisino lele. Otoo hellaa hennaa ka tiittasso torrannane, Akkima nama piisa xasaa xawwa xawwa' qapo ka sede ka ino' siraan koddintto upnayshe. Pahanadda ka damtase akkooten harmo xaayada. Awuta pilaati taqqamaytaney.
KOLLUMTA	<ul style="list-style-type: none"> Otoo ta'imaa dipoota dakinta qapa ka akka heeno mina'e poraa anta malaaliyy, kahayta purissan akka heella maxanyanyaawwa harka qapattan heennaaso ka tiittasso torraane kode. Hellaa akka dikatta moottadasso tooyan ka poraa fayaatin oli ulifeessane matte oorishe. Otooni kisseta kittaayye hellaa qorrimman kutiishe ka innaa takkan akka qa'ado kode. Innosenew akkidene, "Anti an nama wee heeno taaki tiinno....." Otoo nama parka karaa axaadii minew paata tiinno ka heeno caayye aporaadadii diisho ka poraa harayappo aano. semalla tara piisa mina'e innaa takkan a otantoppa caaden.

SAANTA

- Hellaa qorriman ollopa jaahe. pahanasene a otantaysho karaa xa'iesse otantayshoppa xaaye. Takka takka ela xaxxaashe ka qootayshoti desa Hellaa ollin torraada. Maxxada damta piisa ka pahanasso ollin oppa ooraa.
- Fuladdasene a uumteeyye otanta qorrima karaa xaxxaaye (purrahe hellaa ka karaa poraa tittitaween).
- Kidee, "we takkan kidaan faanii, otoo wossene jaalannittaneyye qinda paxaarropa xaaya taaki otoo ittinnittane qinda neeqopa xaaya,"
- kodose Paayyota'e pahanaddasene attooytine adamtatin immake. Otoo qinda damta opan annittoyse waa qinda damta ka nakayta quda qaqapnaa damta, ispoorteta, kaspa ... hellaa akka pora fula takkaa desa apilaa opa a'aanane kode.
- Kamma'e, hellaa parka 2 qoote. akka moottadasso ollin waa jaalannane ka nedannane torraadane kode. Ikka we ken apisanti jaalannaane ka nedannaane diken.(pahana'e: pisanti farsillaa kattatta in jaalannina, pisnatii nyanyynaan nedaninaa....)
- Waa olturaa qapane akka qara torraadane ishoota kode.

WAAKODAMAA Shakki kuttii

ETA KODA	Damta
WAA MALAA KODAMTEE	Qoota Shakkii kuttumati desa kollada;xonaa ka neddumati ka oli papahana ka papahana dissatati desa la'ayshaa
KISSETA	Taqeeqa 20 – 25
PALDUMTA PARKA	Haka Hellaa 20ti
PORAA	Pora qoriman paldumtan kuttita kayo kamma'ew qindada lakkii karan desa anta kayo.
HARMISSATA	Hellaq qorrimea paldatin qaa'en
MEHADDA	iskuwereta moonta pahatoo ka trankleta tiimaa uumee
AKKISHAA	N/A

- MATTE OORISHA**
- Akkama rexaa ka dikatta nama pissa parpacisno hellaa matte oorishe otoo hellaa nedduma ka jalattayishoo torranan ,akkaman pissanti xasaa xawwaxawwa qapino otoo takka jaalanoo takka akka neddumaa ettanishoo matte ishoota oorishe.asse qapnatosse nefoo waa inoo pupuriinnaa.
 - Shakki kuttayan shakkayeta hellaa qapta payyahissa l'ettanisa. Kodose hellaa'e akka dikowaa ka dikattayishoo paldishane akka turaa laa'asaa mina'e koddita. Shakkii kuttii kideta akka hellaa sahadane koda ikkayishe. Damtadosen karaa'e akka waa shakka ka kutta ollikaraa rerexane ishoota kakassadoo haka torpa kulitii
- KOLLUMTA**
- Otoon hellaa dakina dakinta qapane ka iskuwerewaa karaan desa anta ettanninikini kodose parka pissantan hellaa akka harka qapatane henaaso ka tittassoo lellelane upnasa l'ettanisa. hellaa akka ollikaraa rexamayshoo olli ulifeessan tooyan ka olli hadadane jaapesse.
 - Otoo qoota Shakki kutti desa ennow Hellaa kalli ikka qapatta ettanini.qoota padawwto ka qara ma'issoti desa kasuu ishoota akkishev. Kodose kifleeta pissa lakkii oppa qootamanew kodee. Ka inna takkan akka qinda ishaa oppan kininpa anno kodee ka kassadoo ka kidee amma qinda xamoo kuttii?axaamoo ka Shakkii ? kida(antii parka trankleeta ilaawati desan a moonta pahatopa nama qeede amma orii trankleeta ilaawati kutti)

SAANTA

- Hellaq qorriman ollopa jaahee. Akka awwe qoota Shakkii kuttii desa kolladeen ishoota la'ayshe
- Hellaq sessa akka qaadane kode. Kidee "hellaa____ kuttii'e, 3ka qa'adeen axamoo kutti? "(orishadi: hellaa kuttii'e akkata kutti)
- Trankleta tiimaa qinda takkan iskuwereta moonta pahatow qinda takkan. Hellaa akka dikatayishot mina'e qinda takka takka karoopa anaana'e lelle
- Kide "otoon karmella jaalanitaneye qinda iskuwereta moonta pahatopa ana.otoon ajaalannikini qinda trankleta tiima opa anaa " taki " otoo salaata jaalanittane qinda qorrata moonta pahatopa anaa, takii otoo ajaalani akinini trankleeta tiimaa opa anaa"
- Tittitawaa shakkayta kammaye,qinda xammo akutta qapa axaamoo ka ashakka qapa kidee ka kifleeta qorado.
- Kokonumta:otoon qinda pisaa hellaa ollimina caca qapitaye maana kidamii kide ka hellaa kassado

WAAKODAMAA Damta Matte oorsatta

EETA KODA	Damta
WAA MALAA DAMTAMTTE	Matte oorsatta
KISSETA	Taqeeqa 20-25
PALDUMTA PARKA	Haka Hellaa 20ti
PORAA	Paayyota pora qorriman paldmtan kutiitta hellaa' kayo. Kamma'e poraa paata xaa'issaa ka daateta ishoota' kayo
HARMISSATA	Qorriman paayye ka hellaa pokoreeta qara xawwaati taaki 4 kodde akka xashane kutiishe
MEHADDA	Warqata ka sira matta hellaa mina'e (mehadda xasha ka dateeta damta taaki kushinaa karopa pohee ka puusetan hellaa xaxashe (pahana'e kaaroteta, annaa, kaspa...))
AKKISHAA	N/A
MATTE OORISHAA	<ul style="list-style-type: none"> Matte paata oorsatta hellaa' ikokkonnaatta. kodosseppa waa hellaa dakaannati saantan teyyatta ekkayshe. Hellaa takkaye qaarqaarsa kuttaya fadammey.
KOLLUMTA	<ul style="list-style-type: none"> Otoon hellaa parka kuttaya ka pora ka shakki, hellaa demo akka piitandesa xashane kode. amma otoon parka hellaa'e paldi mehadda ka qajanni, pora 4 oppa qoote ika mehadda ollqaran teteyadeen. Otoon hellaa mehaddasene adehassenetin paata matte oorsatta rakkannyy, akka waa ettannina'e matte oorsadane japesse sede nefoa, akkama hellaa damta paxara mattee oorsadane qaarqaare.

SAANTA

- Hellaa qorriman olopa jaahe ka kidee "Damata ka mehadda damtan koonaana'e,matte oorsattan xasha"
- Wasene a ollopa jaahete otantayshoppa xayye. Hellaa akka mehaddoosen quda tooyan ka waa apari kodene matte oorsadane kode.
- Pahana'e, otoon mehaddosen qudan tooyninnaayye, maanka tooyan ika faasika ani takkan toolnno ollin hikine anaa matte oorinni.
- Kaassado damta axaamo matte ishina orri? Takkaye damta paxaara atoola' ollin damtene koddita, hellaa akka dikadane taqeeqa 10 jaw kideetan dashe, kamma'e hellaa 1-2ti akka waa matte oorsadine torraane hale.
- Kamma'ew,hellaa harmishe akka xawwaati taaki parkan ollin damtane.mehadda sira ishoota qooti. Hellaa akka waa matte ishoota ooree xawwaati puussane hellaa xaxxaashe.(matte oorsha: akka mehadda otantaysho karaa xaaytoo ikka piisani rukan)
- Otoo Hellaa siilewass puusaa dikkishan kammayye akkama lakki lakki kodan ka moottadassoti pata torraane kokkonnayshe. Paayyota qaraa hellaa akka waa moottadasso matte oorsadene ka torrinaane karaa napahata katane axaaysho'en torrinin turan japesse.

WAAKODAMAA Damta Dula ka Pahanasso

EETA KODA	Damta	NYERAA Upna afa
WAA MALAA DAMTAMTE	Upanaa pahana reexnaane sahado, itiitta/awsatta	
KISSETA	15 - 20 min	
PALDUMTA PARKA	Haka Hellaa 20ti	
PORAA	Poraal paldumtan qorrima kutiitta hellaa' kayo, kamma'e adamta lelekayta karandesa a'anta kayo	
HARMISSATA	Hellaa qorrima paldatin kuti'e a caaden. Paayyote, .kamma'ew pahana damta ishoota qootee hellaa ka arrotaysho karan desa anen	
MEHADDA	Pahanaa damta adamta kuli mallaa xa'isse.(akka pahaana damtosseti qaptoo qupii qapnado qaaraa, rumaneta, fikeeta, karroteta, wayneta, kukumperta)	
AKKISHAA	Parpaccisinin caan	
MATTE OORISHAA	<ul style="list-style-type: none"> • Hellaa ekkaysatta faani pahana damta' hale maxxayisho'ennemaa otoo ishoota upnadane kammayye maxxaaddi ishoota' lele. 	
KOLLUMTA	<ul style="list-style-type: none"> • Otooni hellaa pahana adamta duloppa upa caane parka 2-4ti oppa qoota ka akka qoota damta(saanta,pahanaa,mee'umta,) Hellaa wesene a akkeene aparka pilaati akka kamatan ka damata dula axaamoo akka lellane upnadane kokonaisho.(pahana'e anti inxoorayisii awuta demoo anti intimii takki inilaawi. karrityoo karaanxxaa l'attika paxarry anti anluukata xamoo?) • Otoon Hellaa dipitota qapaka dula oppa anta ettanininikinni caaye,hellaa akka harka qapatkan pahana damtada upnaysheane kode. 	

SAANTA

- Hellaa qorriman ollopa oorshe.
- Pahana damtase akodaa deyyo malla harmisse taqqamado. Akkama pahana lelekaya qapanka hellaa ka pahana kollaata ettanshan tooye.
- Nyaanynyaa ela xaashe ka kidee "Sene nyaanynyaa pahanaadi kasu itiimi" "**luttiseta** ela qapee ka kidee sede **luttiseta** pahanadi. Pahanaadi kasu i' ilaawi" sede pahanadda pilaati kasu kode.
- Lukkawwaa isho xottada qorriman kifleeta karandesa qoota.
- Akkama maxxa ka pahana luukkata haleeto ikka anan kapa' qaada'en hellaa lele. oOoo kapa' qaadane luukkase atta akka pahato kaassado?
- Demo akka luukkata jaalannan ka jaalanninkinni kaassado ka maana malaa aka koditee nefo

WAAKODAMAA Kahayta Kidadda

EETA KODA	Damta
WAA MALAA DAMTAMTTE	Matafaa ollin nakaya kidaddaa oppa o'oraa, qalpeeta teykantan anappapeta kuttisada
KISSETA	Taqeeqa 20-25
PALDUMTA PARKA	Haka hellaa 20ti
PORAA	Poraa paldumtan hellaa qorriman parka ka otoo oppa qoonnaane' kayo
HARMISSATA	Hellaq qorrima paldatin kutti'e acaaden. Kamma'ew akka pisanti akkeeta ka anappapeetan olkamma kida enttanshane kode.
MEHADDA	Kidada olkamaa ooreetin kahada
AKKISHAA	N/A
MATTE OORISHAA	<ul style="list-style-type: none"> Hellaq ollin anappapenittane ,akkaa mattayshotai anappapea'en harmiisann matto orisaado kodoose akkama hellaa mataafa oli kolladan ka Kidada ke kamaa kikidane qariqaari. Saateta shakkayiteta turan anappapee ka kassumadappa oore semmalaa ori ishoota nesaa kutane akee kamma kiden.
KOLLUMTA	<ul style="list-style-type: none"> Otoo hellaa para lellekaya qaptayye parasso ka akka upnasso mina'e parka parkan olloppan lahee.porrossetin hellaa oori o matafaa tooynane olii qaarqaaraa kasuu i ettanshane. Otoon hellaa parka paldatin caayye,hellaq akkama torroosen olqara oorisadane taaki moottadasso kaassuma kaassado hellaa pisanta kaassannin turan akello anappapinittoyye. Otoon asse kooni kahayse hellaa qara' kokkonnatta nefo i ettanshaa, akkama qinda ishoota xasayshe xaashane kasu kaassumma i ettanissa.

SAANTA

- Hellaq qorriman ollopa pohee."Kidaddaan kaaheta"ishoota' qoote.
- Torrossen nessa kuttan anappape hellaa ka ke olli aanen warqataysho ollin. hellaa takkayye anappapeetan sahadan. maa ufi otoo anappapinittooyye Kidaddoosen akkissaa i ettanshane koddita.
- Otoo anappapnittooyye,qaatishe ka hellaa akkaa kidaddaa kukumma'a oppa oorane kaassado,qupittan kidaddosen akkissaa akka anappapane kodeeta i ettanissa.
- Hellaq akka kaassuma otoo torraa torrinittooyye dehayshane kode.
- Otoo anappapo kammaye hellaa pora 4ka 5ti oppa qootte. Takka ishotoppayye."Kidaddaan kahatta "kara akka qeedo ka kahayta kumma'ayta kahaado kaassado.
- Hellaq parka piisa akka kahayta kumma'ayta moottadasso ollin kahadane kode.

upnaa

afaa

KODA

Hippaa Dikoowwa

EETA KODA	Damta
WAA MALAA DAMTAMTTE	Dikoowwa sahada ka upnaa dikoota qohada
KISSETA	Taqeeqa 15 – 20
PALDUMTA PARKA	Haka hellaa 20ti
PORA	Pora paldumatan qorriman kutiitta hellaa' kayo ka parka 2 (xawwaati) isi ettanshan koonoti kayo
HARMISSATA	Hella a qorrimaan qaa'ee acaaden,kammew oppa parka 2 qoote (taki xawwaati a hippa dikowaa furene)
MEHADDA	Warqata qara'e' siileta kodaa duloppa anukkulla xaashe. Kamma'e masmaaraa 5 axata kakkaye akka punjaarewwa ummitto' kode. Punjaarasson matta mina'e dikoowwaa 1-5ti daashe. Hellaa oori apahanosen oppa ooren. Sede kasu hippaa furaa hellaa' koddita.
AKKISHAA	Papaccisinin caan
MATTE OORISHAA	<ul style="list-style-type: none"> Otoo hellaa hippaa furraane qaarqaarsaa shakkaya fadda i'ettanshan. Upnaa dikoowaa qoheeta waa kodda parpacisnaa.hipposen akka hellaa kuli furane eye xaye. akka pora harmisameppa caadan hellaa ka saateta henaneppa toyane kode.
KOLLUMTA	<ul style="list-style-type: none"> Otoon parka palda qapta poraa ka shakkeye, akkama hellaa demo piitandesa xassan kodane kode. Pora qaraa kodaa koonan akkimaa kokkooko nefo tooyye. Otoon hellaa upnaa a dikoowwaa sahaa'e caayye, kollissaa masmaaraa lekayaa qapa umaa i'ettanissa.(pahana masmaaraa 10,qinda 5pe). Sede maliw otoon hellaa upnaa dikowaa fayen qapinin hippa puussana lamayaa(pahana'ee puusanaa 3) puusse. Kodosse akka shakkaye kokkonnattane aano'e,hellaa akka masmarayisho matta mina rexaadane kode. Akka kifleeta karandesa aanan ka hellaa apilaa a hippasoo qaracaa akkan ka qinda qindan oliminesaa qa'adane masmaarasoo ollinqapane,akka pahanossen umane kode. Otoon hellaa qiqqimee caayye, kodoose akkama deraado kodee,ikka hippa dikowaa moottadasotii ummen.

SAANTA

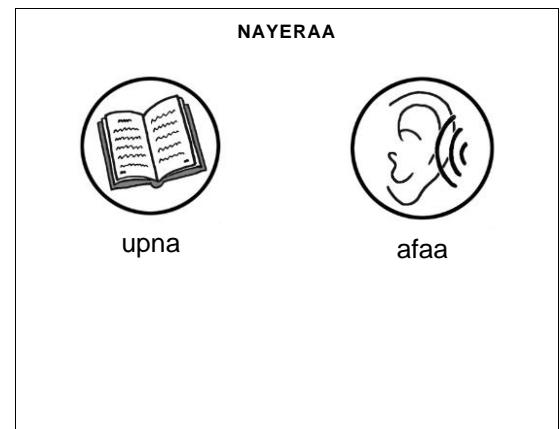
- Hella qorriman ollopa jaahe, kidadda damta ahella hippa dikota oppa akkene pahanada taqqamadoo.kidee,awwee akka dikananenn sahana.otoo qupiyya dikinitooye hellaa anessaa kuttatin kekamaa kidan diken.
- Hella masmaara taki pora taki santa akkishe atta akkima hippa dikowaa furane(pahanaa a attii masmaaraa mina qurritee a 1-5ti caa kammata xaaye)
- Hella akka parka 2(takki xawwaatii) pisaa hippa dikowaatin qaa'en.
- Hella akka xawwatii takki lakki lakkani masmaaraa dikowaa xayanka hipposen furanne kode.
- Otooni hellaa hippasso dikishene, akka wasso ollopan lallahan ka harkaysho qapadane kokkonnayshe. Hellaa harkaysho qapade hippaa haaryaa fuuraa i'ettanshan.

WAAKODAMAA Damta Doloppa Ipaldanni

EETA KODA	Damta
WAA MALAA DAMTAMTTE	Kuttuma qora' kollada
KISSETA	Taqeeqa 20-25
PALDUMTA PARKA	Haka hellaa 25ti
PORAA	Poraa qorriman paldumtan hellaa kuttisho ka qaatisho
HARMISSATA	Hellaq qorrimal paldatin kuti'e a caaden
MEHADDA	Xootta kobbaa(sesse issii, otoon lekaya cayye 2 nama lakki ilakki dashe)dooqqeeta siineta takka(adeyyo mina'ew lekaya cayye 2 nama lakki lakki' daashe)
AKKISHAA	N/A
MATTE OORISHAA	<ul style="list-style-type: none"> Kodose immakkotan karanxaa tooya'e,kobbaa,okkota atoota ka pishaa akka piita karaa qoyyatto ikissa taynitto kara'xaaye. Akkama kobbaa sakkattinnan tappaa lakki karaa akka ettanissa. qoota Xootta pisanta dehininkinnin malla lekaya disha. Sede nefo dukaata otoo hellaa dishaa dishinaane(axootta lekaya dishen)
KOLLUMTA	<ul style="list-style-type: none"> Otoo hellaa parka palda' qaptayye, xootta nayoola takkan disha akka hellaa parkoopa piisa fayya tooyan. Akka kobbaa pishan awta piisa ikisaman qara tooyamaa teyaane hellaa kite ikka totooyyen. Sedenne hellaa piisaa akka tara qara' tooyeta teyan'e kooni. Hellaa akkama xootta kuttatta'e pishaa, atoota ka doqqa faanan upnayshe.

SAANTA

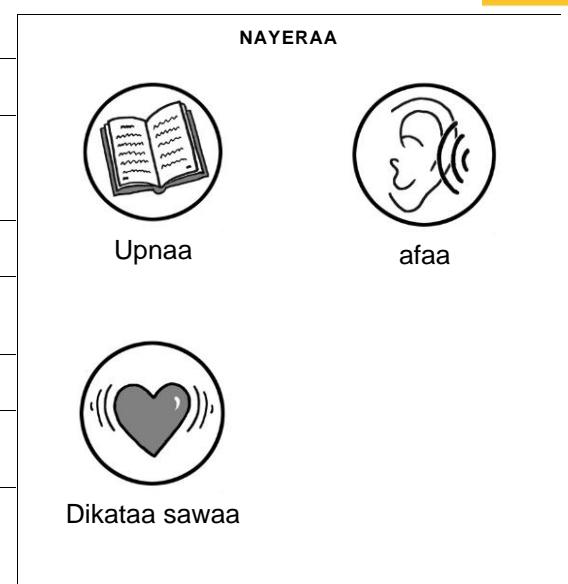
- Hellaq qorriman ollopa jaahe ka kaassado, "damta paxara aduloppa an yense kollane axaamene?"
- Damta paxara aduloppa akkanan akolladen akkama kuttuma saateta kassanitoo Hellaa lelle.
- Kide, "Otoo xoottosen eennaappa paayyane, sakkatta shashakka,ka kiseta kammaye kutanii.atoota ka pishane orii luukkataka millatopa kuttata ettaninn"
- Qoota xoottati desa Hellaa lele.akkama xotta kuttuma we sessaa faanan (pishaa,damta(atota),tika)
- Kamma'ew xotta ka dooqqeta lamaytetanne hellaa akka kobbaa dishane kode(akka demo dehane; xotta lakkii lakkii dishe). Kobbaa dooqqeeta otantoppa kuppayaa karaa dishe ka ikishe. Maxaanyawaa hellaa akka kee qaarqaarane kode.
- Otoo mehaadda lakki lakki hellaa kaye' qaptayye, ishoota qoote ka aka dishane ishoota akkishe.
- Otoo i'artaa caane kahayta akka xootta dishnane ishonna ollin kahadoo. Hellaa axootta shashakka pita piee mina apiite caaden. Maxanyaata innaa takkan akka wee matte keoriishooe(qupyaa akka ropa mina'e).Innoosen akka roopa xotta qara monttee xaa roopinno mina'e aquppiyaa qapadoo.inaa ropa ka aatoota axotta qara akka roopa ka a atoota mina koden.

WAAKODAMAA

Damtaan Duloppaa Jaalanninno

EETA KODA	Damta
WAA MALAA DAMTAMTTE	Xoona ka nedumaa layshe. olkaraa qootatta upnayshe,upnaa damta dula ka Kidaddasso kokkonnayshe
KISSETA	Taqeeqa 15 – 20
PALDUMTA PARKA	Haka hellaa 20ti
PORAA	Poraa qorrima paldumtan kutiitta hellaaati kayo.
HARMISSATA	Hella aqorrima paldatin caaden. Otanta karan desa pahana damta quote.
MEHADDA	Pahana adamta aturan damta harmissse ka apilaa apadaweta faanitta (paapararaa, pomkranteta, karaoteta, woyneeta, komperteta)
AKKISHAA	N/A

MATTE OORISHAA

- Hellaa akkima dikattayshoo piisa karaa oli ulfessane matte oorshe hellaa dematoo wee shakkaya jaaladane demow ineddadan. Dikattaysho a ika lellekayaa a caannaa ulfeessa ka olkaraa rerrexaminno akkima siraakodde ka waa fayyaa hellaa upnaa daanne koddite la'ayshe. Sede nefo faroota ishin qupeeta afayya.

KOLLUMTA

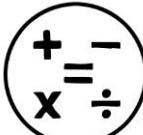
- Otoon hellaa parka ika lekayta caa akka otoo duloppan xaa hirraane akka oli tooytadane kode.
- Otoon hellaa dipota qapa ka pahana damta atti kamma keerritta ettaninnikinninye, damtase akkama qaantannew damtanni ka pahanaddosen moontopa qapetanne, pahanadda ka waa caccaa'e olkapa' qapane kaassado hellaa akka ollopa ooran ka mootaddasso qudopa kidan ka ulfeessaane kode.

SAANTA

- Hellaa qorriman ollopa jaahee. Pahanasene adamta duloppa otantayshoppa' xaaye.
- Kidee,turan qoota jaalatta ka a neddumaati desa intorraane, maa xoori amma qoota damta duloppa palinitto desan torranna. Hellaa luukkawwaa ika lekayteta parooppa dammitanne?
- Hellaa akka pahana damta duloppati maxxa lelane kaassado. Akkima hellaa akka pahana damta ajaalannan ka jaalanninkinnin qaran doo'ane lele.
- Kamma'e,hellaa ayshopa akka doo'ane lele.
 - Luukkata ajaalannitto qaran do'e
 - "Luukkata kalaakala damta jaalannitto qaran do'e
 - "Luukkata teykanaa damta jaalannitto qaran do'e
- Hellaa pahansoppa caaneyye, hellaa akka waa malla damta qaraa caan jaalannane taaki neddannaane qorado
- Kirpa damta dula (matafaa semaa tooye) kollishe. pahana luukkawwaa atorpa deyyoppa kollattenetin(kuttisetta, nyaanynyaa, fikeeta, permakranteta, kaaroteta ka kumkumperta).Otoo hellaa kirpinane, luukkata a'ishi desa kirpitien moontopa xashe. Akkima otoo qoota aylaati desa kirpitoyye piitan xata tooyadane jaapesse. Otoo pishaa ikkissaati desa kirpinittooyye aqupitatto piitan xaa oorshen. ka lokkooti ela kikkiden otoo qoota lokkooti kuttumaati desa kirpinittooyi.

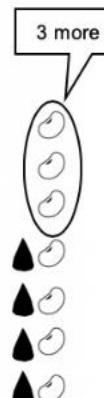
KODA

Damta A shakka ka kutta

EETA KODA	Damta	NYERAA dikowaaka dikaata
WAA MALAA DAMTAMTTE	Kuttuma ka shakkumaa oppa' oore	
KISSETA	Taqeeqa 25 -30	
PALDUMTA PARKA	Haka hellaa 20ti	
PORAA	Pora qorrima paldmtan kuttita hellaa kayo. kamma'ew poraa lakki lakki kodaa' kayo	
HARMISSATA	Hellaq qorriman harmishe, kamma'ew parka 2n,piisaa kuppayasotin	
MEHADDA	Otoon kopteyye kobbaa 10 ka poqollaa 10 xaaye (taaki waassu akkattee paasta koke, poloqeeta,...)piisa kuppayyassoo kara'e sede kasu toolla taaki mina pora hellaa lakki lakki kayo harmishe.	
AKKISHAA	Parpaccisin can	
MATTE OORISHAA	<ul style="list-style-type: none"> Akkama sede kahaya a olli nyeraa anama shakka taaki kuti'en kodiinin hellaa' upnayshe.Ssede kodaa parka a hellaa ishin ashakka qapo ka akutta qapoo akkadan. Kodose hellaa demmoe kokonatetta i'ettanshaa. akodditomaa, waafadamma Akkima upanaa diketa ashakkumaa ka akuttuma kolladan malla. Waa dikamma damta kuli malla xaayado. 	
KOLLUMTA	<ul style="list-style-type: none"> Otoon hellaa upnaa dikoota harmisso qapayye, akidene ino ___ kobbaa ka ___ poqollootan qapa kiden. Ino ___ poqolloota kuttayteetan kobaa kapa qapnaa.takii ino ___ kobaa shakkayaan poqolloota kapa qapnaa. Otoon hellaa hakaseti dikooowwaa qaran kinnineny akkima a atta kitoo akkima qapane kan qapnin ishoota qaraa kaassadan. Kapudesayye akkima ollin waa qapane dikaa kolladan ka we meeqaa akka qapane kan qapnini upnadanew kode. Kahaytase ahiippa dikowwaa atorpa xallakaletii kahateen oppa oore ikka ishin dikowwaa sahadan. Hellaq upnaa dikowwaa lellekaytan caaden. Akka upanassootii mina lakkii lakkii qootee ikka dikowwaa sahaaden. 	

SAANTA

- Hellaq qorriman ollopa jaahee. kobbaa 7ka poqolloota 4 fuula tura xaayado. Masmaraan ishoota qaatishe semalla oori hellaa piissa tooyeta i'ettanshen.
- Kide," Awwe kahaya qoota paata ekkaysumaa akka axaamo leki ka shakkin kahanna." Hellaa kobbaa meeqaa akka anturaa caan dikeetan anaa qaarqaara i'ettanshane? Kobbaa nessa kuttan dike ka hellaa akkima ke kammeesa kidane kode. Ka kidew tooya amma poqolloota meeqa akkaman qapon ollin dikinaaw hellaa ka kekammesaw kiden.
- A xaamene kutti kaasaado. Hela poqollootam mon kobbaa? Olkamma' ishoota oorissaan akka poqolloota meeqaa akka kobbaa qara qapto akka dikane kode. Hellaa olli dike ka kide aa! Kobbaa sessaa poqolloota qara qapa.
- Hellaq parka lakkii oppa qoqqoote ka maanka takkan poqolloota 10 ka maanka takkan kobbaa 10 ishoota qoote. Akka hellaa harka mulootan waa qeenanee qeedan ka hellaa ollin waa qeeden dikane kode.
- Hellaq piisa ollin oori axaamo akkima akutta a xaamoo ka shakka meeqaan akka olqaraa qaqqapane atooyen.

WAAKODAMAA

Aparii Kuttuman Qaatino

EETA KODA	Damta
WAA MALAA DAMTAMTTE	Kallaata xasa matte oorsaada: itturopa xasa kiippada
KISSETA	Taqeeqa 20 - 25
PALDUMTA PARKA	Haka hellaa 20ti
PORAA	Pora paldumtan qorrime kutiitta hellaa kayo ka kammayye pahana xa'issa' kayo
HARMISSATA	Hellaq qorrime paldatin kuti'e a caaden, kamma'e akka pahana xaashane ka waa itturopa dikannane moottadassooti torreen
MEHADDA	Pahana uumaane mehadda puuseta ka daatete ishoota' daashe
AKKISHAA	N/A
MATTE OORISHAA	<ul style="list-style-type: none"> • Hellaa akka otoo olsasso a itturopa torrinane olli ulfessanne matte oorshe olosaa anama xaawwaayye ka waa itturopa koda puussa. Hellaa we torraa turan oli ulfeessan dakkaysatta oli araramaa ka oli semeeta, matte ishoota oorshe. Lakki lakki damta ka olli ararameta ka olli dakkaysatta ka pahanadda ollin tooyeta matte ishoota oorshe. • Kiseeta qulqullumaa otoo damta dikkado kammaa akkaa kitto hellaa matte oorsha.
KOLLUMTA	<ul style="list-style-type: none"> • Otoo hellaa parka paladan caa ka pora ka qajineyye, Hellaa demo axasan pitan desa kodeni. Akkima waa kikkoka qara koonane tooye. Qara' padawetan otoon mehadda damta'e ishoota qajineyye hellaa parka 4 qooteta akka mehadda ollin kayane qarqaare. • Otoon hellaa aroota kikkoka oppa olsaa itturopa dikadane caayye, akka waa kolluma paxaara ayawseti dikadenew ishoota kaassado taakii torpooseneppa maana akka damta dikadene pattaw kaasado. Otoon hellaa ituropa dikattan heenineyye alle diishe. Isshoota waa shashakkaya dehaanitoppa dikattan paayya ka sahatta nefo i'ettanshan.

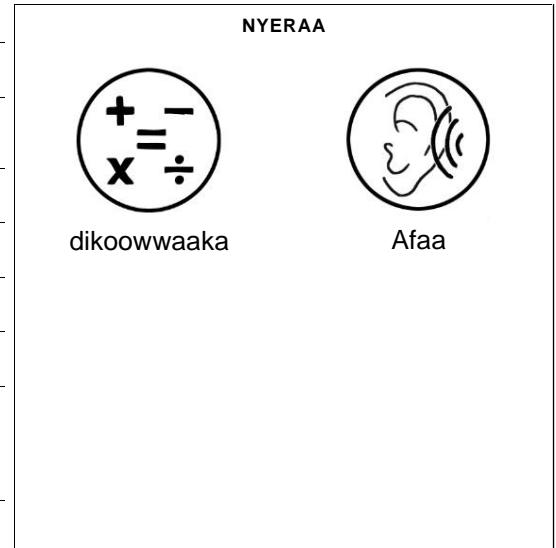
SAANTA

- Hellaa qorriman ollopa jaahee, "dakintinno kuttuma ka kokonuumta'e maana faani?" Kide ka kaassado (oorshosen kasu damta fayya reexatta ka lellehayta parpaccisnitto nefoo kodeeta kara qapnatta)
- Kide, "otoon dakkintinno qara tooyinnayye akka kokkonnatto ka kuttatoo'en qaarqaarrinna. Dukaatannew ino kuttuma anqattino awuta piisa inkuttanna ka pursammaa. Sede awuta piisaa mattiinnooti dukaata atta akka patta kodditen"
- Kidee, "otoon dakintinno qaarqarrinnooye waa fayyaa'en konninna". Awwee anti akkaan atta akkama dakinta fayya ka matta fayyaatiin kuttanno kollissaa faani.
- Kidee, "Awwee akka waa itturopa dikannittane xa'issanin faani." Mehadda pattan xa'innaane ka hellaa qorriman harmishe.
- Otoo hellaa olsaassoo puusan kammaayye akka moottadassooti waa xaashene lelane kode. Isshoota'ew akka olsaa lelekaya qapnatta ettanshan ka akka olkaraa dakkysattan kuttatta ishoota faanittoo upadeen.
- Dakintaaysho paxaarnassa'e hellaa damta atta pahato ka lellehayta atta paho damta akka parpaccisnittoo akka torraadane japeesse.

WAAKODAMAA

Padaawto Ka Qaraa Ma'isso

ETAA KODA	Damta
WAA MALAA DAMTAMTTE	Padaawto ka qara maa'isso upnayshe.
KISSETA	Taqeeqa 20 - 25
PALDUMTA PARKA	Haka hellaa 20ti
PORAA	Poraa qorriman paldumtan kutiitta hellaa kayo
HARMISSATA	Hellaq qorrimal paldatin kuti'e a caaden
MEHADDA	waa dikamma 10 akka padaawto ka qaraa ma'iisso sahadane. Dikowwaa 0-10ti piitan desa puuse.
AKKISHAA	N/A

- A hellaan denin turan masmara dikoowwaa piita qara puussa' akkama sede nefo otanta karaa kitto ka hellaa piisa akkatta ettanshane matte qapnaado.
 - Padawaa ka olqara ma'isaa sene waa matta hellaa otoo kuttanno koda ettaninnaa. Otoon hellaa hakaseti waadi matten qapnin kasuyye akoddito. Aroose akka dikoota kokonnayshane ka olqara qaqqapnnatta ka shashakkumaa fayya sahadane kode.
-
- KOLLUMTA**
- Otoon hellaa amma kasu dikoota sahattappaw caayye .dikoowaa haka 5ew akka dikane kode. Wee lakkiin paayye ka wee 3 qara padaawe akka 5 kodanei'.

SAANTA

- Hellaa qoriiman ollopa jaahee. Akkaa kodoose shakki ka a kutta' koonan matte oorsadane kode.
- Hellaa demo akka elaa qaadan ka hellaa qaadee akka hellaa kuttie mina taki qara qapane matte oorsadane kodee.
- Kidee awwe koda shakkayta a padaawto ka a qaraa ma'issa'en ollin kollanna.
- Hellaa maxanyanyaawwaa demo akkima elaa qaadane kode. Parkoose amaxanyaawwaa akka poraa lakki oppa qootammo kodi. Akkima waa kiinana'e qara' padaawa ka qara ma'issaa kolladen
- Dikoowwaa 5 fuulaa tura' xaaye ka kidee we meeqaa fuuliyoo turaa caa? Wessen parkan oltura' dika. Hellaa akka qupiyyasso 5 akkishane kaassado
- Kamma'e punjaraa 5 fuulayshooppa xaaye ka kaassado "wee meeqaa akkaan fullayshin turaa xaye anaa akkisha ? Parka haaraya 5 dika. Kamma'ew ammaa ollopa meeqaa akkima qaptan kaassadoo"
- Akkaa qipiyassoo ke akkishane kamma'e 5 apilaa (oori harkaysho lakkii piisa ollopa qapen kideeta takka qupiyyaa 5) qupiyya meeqaan ollopa qapnaa kide? Qupiyyosen ollopa 10 dike.
- Kodosen warqatan oppa ooraa(mororoqita 5 xaashaa tapita 5 kamma'ew ollopa 10 dika)
- Akka parka 5 dikoowwa kaassado sity oori hellaa mammara dikoota qara labbowwaa 5n iskammandela laabbani kaassado. "Dikoota kulleeta qapto moottetinno a amma'e?"(oorshaadi 10)
- Kodoose qinda pilaatin oppa ooriw qara ma'iissoo kollatta'e.
- kodoose oppa oorew dikoowwaa lellekaya ollopa qape ka,akkaa hellaa saanta dikoowwa sahadane kode.

WAAKODAMAA Padaawto Ka Qaraa Ma'isso 2

EETA KODA	Damta
WAA MALAA DAMTAMTTE	Haka upnaa padawto ka qara ma'isso sahatta kammaw caada.
KISSETA	Taqeeqa 25 - 30
PALDUMTA PARKA	Haka hellaa 20ti
PORAA	Poraa paldumtan qorrima kutitta hellaa' kayo. Kamma'ew poraa damta dikkisha kayaa
HARMISSATA	Matte orisata'e hellaa qorrima paldatin kuti'ee acaaden kamma'ew, parka shashakka 2 oppa qootte damta dikkissa'e.
MEHADDA	Kuppayyaa 5 awaa dikamma 10 karaa qaqpaa. masmaraa piitandesa adikoowwaa 1-10 qapo. Kuppayya tiimaa lakkii warqata qara 1-5ti kita, kuppayya moonta paha aqara 1-5 puusamte
AKKISHAA	N/A

- MATTE OORISHAA**
- koda awwe akkaa upanaa dikoowwaa saahanno ka xawaate olqara xaayeta ka olqaraa ma'issa sahanno kooni. Otoon hellaa ammaa kasu kodaa xawwi upnaa olqara xaayeta ka olqaraa ma'issa'en kuttisannin ween. Akkaa parka kodoose kokkonnaysho uumaan ka ollin sahadane kode.
- KOLLUMTA**
- Otoon hellaa upnaa lellekaya adikoota qapaya, akka upnasso mina'e oppa qoota ekkayshe akka otoo hellaa upnaa lamaya qapa ollin kooto'e ka atakkane ka xawaatii kodane' kode.
 - Otoon hellaa dipoota dakinta qapa caaneyye ka masmaraa dikoowwaappa oppa qooteta enttaninnikinnineyye, oori warqata qara'e masamamara dikoowwaa piisa ak akka hellaa kodose parkan kodan ka dikkishan.

SAANTA

- Hellaa qorriman ollopa jaahe ka akka olqaraa xaaye ka olqaraa ma'issaa saantan kollatta sahadane dikkatta qara koda padawto ka qara ma'isson koden.
- Kidee,"Awwe issi minan leelaan damta olqara xaaye ka olqaraa maa'issaa sahana dika"
- Damta lakkii akkamaa damtane akkishe. hellaa oori parka lakkii'e oppa qootaman ka damta mattayshoti qapnadane.damtadosen oori:
 - Masmaraa dikoowwaa piitan desa puusse(1-10). Siinewwaa moonta ka papahaa ka tittimaa aquda dikoowwaa qapa ishoota qote. Innaa takkan oori siineta tiima tuka ka dikootoose nessa kuttan kida. Hellaa piisa ka oori nessa kuttan ollin kidan otoo innosen masmaraa dikoowwaa oppa qaannoyye innaa lammatta'ew assew a siineta moonta pahato qapado ka dikoose quada kitto nessa kuttan kidoo. Hellaa piisaa ka oori nesa kuttan dikowwoosen a hellaa masmaraa oppa qaadene kidene ollin nessa kuttan kiden sede nefoo dikkatta kahaytosseti'e hellaa akka taran oppa' ooran ka sahadane japesse.
 - Kokonumaa-hellaa dikota siineta sessata tuka ka adeeyoo olliqara ma'isaa ,ika inaasene masmaraa dikowaa opaqaadee taraa takka iskama desa orrisoo.
- Meeqa juutmade? -hellaa a lakkii lakkii kodden. Ishoota waa dikama 10 qapnatta ishoota faanii. Dikoowwaa 1-10ti warqatta qara puusse ika tooyaden.hellaa ataran koden ,inaa takan a ilda qara qapaden apilaa'ew apaata juutto kamma'ew inna paayyota ildaa qara panadeen ka wee meeqaa akka juutmaden kaassaden ka kidne wee meeqaa juuten?. Pahana'e we10n qapina ammaw 6w caa semmala 4w jutiimade.otoo kammataneyye hellaa a haka dumataadi tooyen.

WAAKODAMAA Damta Urmalaappa

EETA KODA	Damta
WAA MALAA DAMTAMTTE	Kidaddaa urmala kuttisado
KISSETA	Taqeeqa 20 – 25
PALDUMTA PARKA	Haka hellaa 20ti
PORAA	Pora qorriman paldmtan kutiitta hellaa kayo. Kamma'ew poraa parkan puussaa kayo
HARMISSATA	Hellaq qorriman oorsatta qa'ee qapnado. Kamma'ew a parka parkan oppa' koote akkaat ettansho mina'e
MEHADDA	Maqasetta warqata lellekayta matta hellaa mina'e mehadda siraax(xa'isaa taaki daateta)
AKKISHAA	N/A
MATTE OORISHAA	<ul style="list-style-type: none"> Kodaa kuli malla hellaa apora urmala kahayta xaashene eeyye ishonna' xaaye kuli'e taqqama fayya la'assa jaalanni damta awwe kamma ishi Ollinkodeta kokonayshe otoo hellaa mehadda Hellaq akka maana karaa haaqanne aroota ishi
KOLLUMTA	<ul style="list-style-type: none"> Otoon hellaa parka palda ka poraa ka shakkari kodane kokkonnayshe. waasso aqara konaane paldatin cayye mehadda ka qajiniyye, hellaa pa mehadda teteyyaden. Hellaa parka 4 oppa qood kooni.

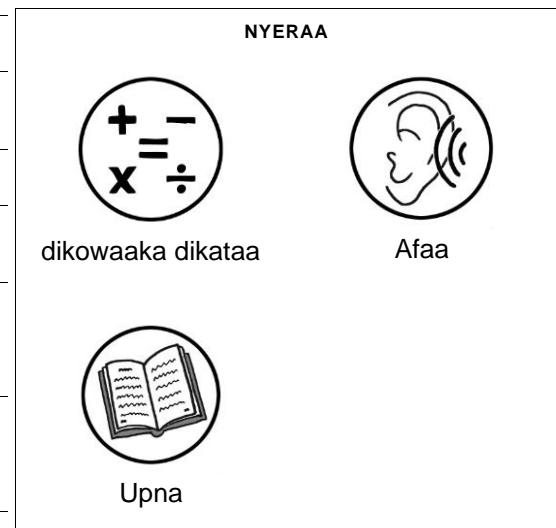

SAANTA

- Hellaa qorriman ollopa jaahe. Kidee awwe poran oppa damtase anjaalanninno piddanninnoppa anna. nama apari urmalaapa ani' in caa? Akka hellaa moottadaso ollin torraa urmala torradane kode.
 - Kaassado, damta ikka atta pahato urmalappa akkatta ettaninne?(oorsha luukkawwaa, unta, karmella, hukukka, annaa kaspa...).atta akka paata suqeewwaa karaa piddatta ettaninnan torraada. Torroosen nakayta ka pahanadda mehadda ka damta hellaa akollissa deyyo karaa kollatten ollin qaqqapa.
 - Amma atti nama urmala piddino mina kode."Otoo damta heento piddaa faanittooyye maana piddatta?Hellaa parka 4ii qootte ka damta xamoo akkama piddadan ikka moottadasso ollin toreen.
 - Hellaa mehadda siraas dashe ika xaashen/hellaa akka waa xo'ane 4 pappaldishan ka puusane kode. Hellaa warqata xoola lakk qaropa taqqamatta i'ettanshan otoo puusnane akkima wessen koda kulipa taqqamadan kasu matte ishoota' oorschew.
 - Otoon Hellaa upnata maqasseta taqqamatta qapayaa, akka waa xaashene karaa murane kode. Kuyyaata piisa saateta shakkayteta akkima sede kodetanne ka waasso a urmala karaa sokishane kode

WAAKODAMAA Urmalaa Kapandesa

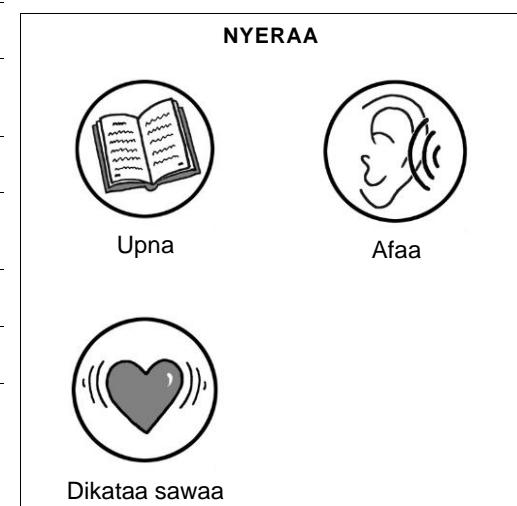
EETA KODA	Damta
WAA MALAA DAMTAMTTE	Kidaddaa urmalaa kuttisada
KISSETA	15 - 20 min
PALDUMTA PARKA	Haka hellaa 20ti
PORAA	Paayyota pora qorriman paldmtan kutiitta hellaa kayo. Kamma'e poraa qindaddaa 4n desa anta kayo
HARMISSATA	Hellaa a qorrima paldatin caaden. Kammaye hellaa akka qindaddaa 4 kara ananene olkamma oorshe ka innaa takkan otantoppa qaatishe
MEHADDA	Pahana mehadda urmalappa 4 xashe.(pahana'e maqasiina faafrikka, tika matafaa, tika sawwa..)xashe
AKKISHAA	N/A
MATTE OORISHAA	<ul style="list-style-type: none"> Kahayse akkama nyeraan koddinen hellaa lele. Putanpayaa lakki ka aputammaa lakki caa. kahayse ka Kidaddaa haaraya lekayaa ka waa lellehenaa kollattani'e kooni. Akkama hellaa xata kutti'anee kode. Qoota kahayse ennow jarjarro tara kammaa ka eennew kayno malla. Sede aroota afayya adikoowwaa sahannane. akka hellaa kuti'ee hellaa otantoppa caati 10 dikane jaapese. Hellaa ori pora urimala opa anta i'ettanshan qinda opa dikotan pata piddini. Semmalla upnassa adikoota kuttissaa akata paxaari. Otoon 10 dikeeta hellaa qara koopiny, akka 5new dikane kode.
KOLLUMTA	<ul style="list-style-type: none"> Otoon hellaa qindadda kara anta ettaninninkinnin caayye, hellosen apora takkoppa'ew mootta nama suqeeta kannooti koden. Hellosen harmishe akka hellaa pilaa qindada 4 karaa anaa intooynin ka qinda atti halenitto pattopaw tooyadane kode.

SAANTA

- Hellaa qorriman ollopa jaahee. Kidee xala suuqeta urimala damtati desan kollane. otoo urimalapa antaneyeye Waa pilaa maana akkitenew.
- Aka matte qapnadane kode. aka jarjartan pata olli lelelane kode, kamma'ew hellaa akka oorishadasoo olturaa torraadeane kodee.
- Kidee, "awwe wee lamayaa an urimalapan desa akkinetei desan kahana"
- Hellaa pahanadasene 4 axaa'ese ishoota toree.wada lekayaa akka suuqewaa lekaya karaa akeneti desa ishoota toree.
- Pahana suqeewada olkamaa oorishe Akkima ishoota qindada karaa caan ishoota lele.(Akkima kuuta iskuwereeta palda karaa can)
- Hellaa akka qorriman qaadane kassadoo. inaa takkan akka otantopa qaadoo rexsee. Ennosen ilda qara qapada ka haka 10ti nesaa kutan dika.otoo ishaa dikinoye Hellaa takane suqeewaa qindada karopa a annene.
- Inaa ottantopa caa maxaa suuqeta takati kida ishaa faanii aqindose karaa coo ka xaata kutitta parpacisne.
- Sedew shakkayteta kahada,Hellaa pilaa pilaa otantoppa qaatisane.

WAAKODAMAA Torraano A Urmalaa

EETA KODA	Damta
WAA MALAA DAMTAMTTE	Payyoota,otanta ka dikkata matte orissada:ollindamta sahadaa
KISSETA	Taqeeqa 20 – 25
PALDUMTA PARKA	Haka Hellaa 20ti
PORAA	Pora paldumtan qorriman hellaa kuttishoo.
HARMISSATA	Hellaa aqorrima paldatin caaden.
MEHADDA	Waada aurimalaa a hellaa qottayshoti desa torraa ettanshane 10 umme. pahandosen nefoo paraa qaletatin a hellaa urimalaa qudan torrane koda parpacisne.

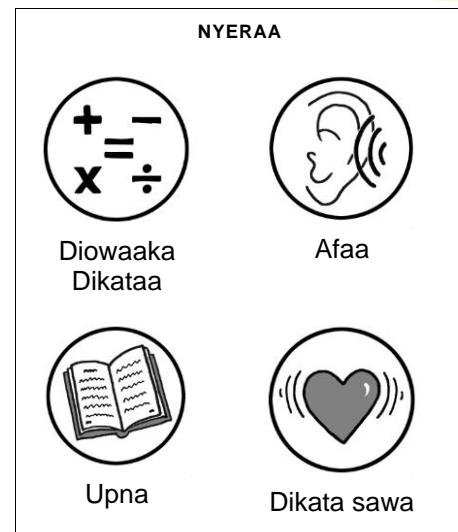
AKKISHAA	N/A
MATTE OORISHAA	<ul style="list-style-type: none"> • Akka nama pisaa kahata ettanshoo Hellaa upnayshe.ishoota paka xamoo akka kahadane harmo qapata parpacisne.otoon Hellaa lekaya kahayita takaw kahata heenaye, akka assew rakowa kasu furaane jaapesaa ekkayshe. • Hellaa damoo akkisaa'e fuuraa ishoota dakata i'ettanshan. akodditomaa, kodose akka torraa payyota qara,otantoppa,ka dikkata qara umanne desa lelii.
KOLLUMTA	<ul style="list-style-type: none"> • Otoon Hellaa parka paldan caa akka dikatayisho lakki lakki kodan ka akifleeta pisaan dakkaysnini turaan oolli taripishane kodee. • Otoon Hellaa fayyaa issi ettanina'e qaptaye, akka kodose parka nama 6 taki karopa (akka paldumta parka).Hellaa pahanadasoo sessaan tiiramaa shakkaya apayyota,otanta ka dikkata qapa kodeen.

SAANTA

- Hellaa qorriman ollopa jaahee. Payyota,otanta ka dikkata oppa orree Hellaa ollin.pahanasene aqoota urimalati desa puusste hellaa akkishe.
- Kide, "torraa lelaa malla awe akka paleeta mina'en ollin koonaa"
- Kidee, "Hellaa maana pahaosene karaa rukteen ?" Hellaa demoo akka waa ruukene torrane faroota dashe.
- Hella lele ka kide ishina ammaa torraa mattayshinaa aqoota **cuculii** urimalapa annodesa umatan. "awuta taka culculoo ayaasoti tumaa 2 urimalappa qeeda anne" kida ka paya
- Akka hellaa pahanadoseneppa tooyan ka takka oppa waa amma denaa adikanene rexaane kode.
- Pahanassene a hellaa rexadene torraasene a cuculli urmalaapa anta ollinqapee
- Hellaa akka pahana xaxashane ka torraa karoopa kayishane kodee Haka torraa payyotayshoo laaynitoe (pahana a payyota arexaadane) otantopa'e(pahana alamata arexxadene) dikkata qaraye(pahana dikkata arexaadene)

WAAKODAMAA Urimalapa Aneta

EETA KODA	Damta
WAA MALAA DAMTAMTTE	Qara xaayaa ka maa'esaa:amala sawwa
KISSETA	Taqeeqa 20 - 25
PALDUMTA PARKA	Haka Hellaa 20ti
PORAA	Poraal paldumtan qorrimala kutita Hellaa kayo.kamma'ew pora qorrimala kapandesa Hellaa anta sallo akka urimala mina'ee
HARMISSATA	Hella qoriiman qaa'ee acaade
MEHADDA	Waa dikinaane 10(kobaa,popokorneta,...)mata Hellaa mina'e,waa urimala a helaa deyoo xaashene
AKKISHAA	N/A

- MATTE OORISHAA**
- Kodosse Hellaa demoo qara kokonata ie'tanshaa.waa xosalta lekayaap qapnata kussu l'ettanshaa,maa ufii kokonata kasuu ie'tanshaa.otoon Hellaa dikowaa a ishootan kama'e caa'e,ka kahaya mehadda ollin pupuurisaatni xasoonniye. rakotankitto hellaa amoottadasso naalumaa ka duupattan dakkayssaden(inkalataysaani,duupata,tacaanumaa olidashaa taqqamada).upnossen akkata parpacisne
 - Dikkata qara damta ollopa orisaa'e akka kiseta kitto upnadoo.Hella parka paldan ollopa titayshe ka waa damtadosen pisaa karaa kolladeene ishoota tottoree.kollumada atteymene qaranxata ishoota keeree.
- KOLLUMTA**
- Otoo Hellaa ammaa kasu ollqara xayaa ka ma'iisaa sahatapaw caan nefoo rakotan kitoo.akka koda qalalawoee hellaa akka mehadda ollqaran qepeedane ka ollqarropa o'oriishane kode. poraa anta kapa lakki lakkii akoden ka kutiitan koden.inaa takan ataqeeqa 5 pata moottadi qara pidda qeedoo,apila'ew anesaa kuttan waa moottadi qara kobbaan purssaadee dikoo.atii nefoo akka kobaa takkan mehadda takkan kapa pupuurishane ishoota leleta iettanisaa.poroosetin orri koba takkan wee takkanenew puursami.

SAANTA

- Hellaa qorriman ollopa jaahee. Kidee, "awwe poraa takkanen urimalapa anna." pahanasene a awuta pilaatin taqqamataneen nakata kobaa sahanaa.
- Hellaa lakki lakki qa'e'eshe ka mehadda kudanka kobaa 10 ishoota dashe akka nakata sahadane.
- Akkama mehaadda pisaa kobaa takkanew qeenan hellaa lelle.mootta takka ka anoo ka mehadda takkan kobaa tikkannen piddo,apilaakaw orimallapa qaa'oo ka mehadda oraa pilaati kakkato (taqeeqa 5 kammeye)kahaya iq'a'ada
- Kidee, "nakkatewaaye Akkima urimalappa kitan mina kodda.maana pidda urimalappa akka faanitan ka katanpayta akka pidda ettanisaan kassada. anti akka kobaa meeqaa pирteen ka meeqaa qaptann dikan faanii.katanpayaa otoo pata kannane wee meeqa akkama pidditeen ka kobaa meeqaa akka karaa ishinna hassen upnatan faani"
- Hellaa lakki lakkii kidee ika akka pata Kannan ka piddinan hellaa turaa akkishen. Akka damtayshoo a urimalaa ooliqara xaayeta ka ma'iisaa ollinqapan hellaa akkishane kidee, Kidadda kinna'e "ikutti"ka "Shakkii"taqqamada matte hellaa orissa malla.
- Hellaa lakki lakkii aqorrimalaan koden ka akka kateeta ka piddata payane kode.Hellaa lakki aporasse akateta oppopa kobaan pidda anene .Hellaa apila'eww amehaddasoo kapa pita qaa'en ka minadesa kataden.Akkima orraa pata heeranoo ishoota pisaa karandesa antan heero ka hellaa kan xawwaysanini tooytee.